

Bruxelles, 26. svibnja 2023.
(OR. en)

9608/23

SOC 329
EMPL 212
EDUC 168
ECOFIN 454

NAPOMENA

Od:	Predsjedništvo
Za:	Odbor stalnih predstavnika / Vijeće
Predmet:	Europski semestar 2023. – <i>rasprava o politikama</i> – <i>izlaganje predsjednika Odbora za zapošljavanje i predsjednika Odbora za socijalnu zaštitu o ključnim porukama o okviru za socijalnu konvergenciju</i>

Za delegacije se u prilogu nalaze smjernice predsjedništva o navedenom predmetu za pripremu rasprave o politikama na sastanku Vijeća (EPSCO) 12. lipnja 2023.

1. Proljetni paket europskog semestra 2023.

U proljetnom paketu europskog semestra 2023. ističu se ključni izazovi za Uniju i njezine države članice u okviru četiriju dimenzija konkurentne održivosti – makroekonomske stabilnosti, pravednosti, okolišne održivosti i produktivnosti – s obzirom na socioekonomski kontekst. Gospodarski rast u Uniji pokazao se otpornim, a tržište rada i dalje je snažno i bilježi povijesno visoke stope zaposlenosti. Istodobno, manjak vještina i radne snage i dalje je znatan, što usporava rast sve većeg broja poduzeća, a u nekim skupinama stanovništva, uključujući žene i mlade, još postoje razlike u zapošljavanju. Iako su se napetosti u pogledu cijena energije smirile, a ukupna se inflacija donekle smanjila, bit će potrebno određeno vrijeme da nestanu cjenovni pritisci, što će stoga i dalje utjecati na kupovnu moć kućanstava, posebno u skupinama s niskim i nižim srednjim dohotkom. Plaće su rasle brzinom znatno ispod inflacije, bez poticanja daljnje inflacije, ali su dovele do znatnog smanjenja stvarnih dohodaka radnika, što utječe na njihovu kupovnu moć.

U trenutačnom kontekstu visokih troškova života uklanjanje razlika u pristupu odgovarajućim i održivim sustavima socijalne zaštite i uključenosti ključno je kako bi se učinak visoke inflacije na ranjive osobe sveo na najmanju moguću mjeru, zajedno s kretanjima plaća kojima se ublažava gubitak kupovne moći, posebno za osobe s niskim dohotkom, uz očuvanje radnih mjesta. U tom pogledu važnu ulogu imaju i redovita ažuriranja minimalnih plaća. Istodobno, sustavi socijalne zaštite i uključenosti trebaju očuvati poticaje za rad i aktivno promicati sudjelovanje na tržištu rada i integraciju. Svi ti elementi ključni su za sprečavanje povećanja rizika od siromaštva i nejednakosti.

Osim kratkoročnih prioriteta, u proljetnom paketu poziva se i na rješavanje dugoročnih izazova, uključujući jačanje konkurentnosti i otpornosti gospodarstva EU-a te na ostvarivanje brzog napretka u zelenoj i digitalnoj tranziciji. Mehanizam za oporavak i otpornost, zajedno s drugim financijskim sredstvima EU-a kao što su fondovi kohezijske politike, ključan je za ubrzanje pravedne usporedne tranzicije i doprinos provedbi europskog stupa socijalnih prava. Aktualna revizija planova za oporavak i otpornost prilika je za rješavanje pitanja povezanih s energetsom sigurnošću i industrijskom tranzicijom na gospodarstvo s nultom neto stopom emisija te za potporu ubrzanoj prekvalifikaciji radne snage radi stjecanja vještina relevantnih za zelenu tranziciju, u skladu s Preporukom Vijeća o osiguravanju pravedne tranzicije prema klimatskoj neutralnosti i industrijskim planom u okviru zelenog plana EU-a.

U izvješćima za pojedine zemlje za 2023. utvrđena su djelovanja u okviru politika potrebna na razini država članica za prevladavanje kratkoročnih i strukturnih izazova. Pritom se u njima pomno razmatra provedba planova za oporavak i otpornost te ističu rizici i kašnjenja u vezi s provedbom koje države članice trebaju riješiti. Izvješća za pojedine zemlje uključuju procjenu napretka u provedbi europskog stupa socijalnih prava i postizanju glavnih ciljeva EU-a i nacionalnih ciljeva za 2030. u pogledu zapošljavanja, stjecanja vještina i smanjenja siromaštva, kao i ciljeva održivog razvoja. Na temelju analize iz izvješća za pojedine zemlje u Komisijinim prijedlozima preporuka za pojedine zemlje za 2023. državama članicama pružaju se smjernice za svladavanje ključnih izazova koji su samo djelomično obuhvaćeni ili nisu obuhvaćeni planovima za oporavak i otpornost.

2. Okvir za socijalnu konvergenciju za moguću integraciju u europski semestar

Na sastanku EPSCO-a u listopadu 2021. Belgija i Španjolska predstavile su inicijativu za daljnje jačanje socijalne dimenzije europskog semestra. U siječnju 2022. francusko predsjedništvo zadužilo je Odbor za zapošljavanje (EMCO) i Odbor za socijalnu zaštitu (SPC) da do sredine 2022. pripreme zajedničko mišljenje kako bi se detaljnije proučilo moguće uvođenje i funkcioniranje takve inicijative. U tom mišljenju¹ odražena su različita stajališta država članica i niz pitanja u pogledu preciznijeg oblika i funkcioniranja inicijative. Na sastanku EPSCO-a u lipnju 2022. održana je rasprava o politikama o toj temi, pri čemu je nekoliko ministara i ministrica izrazilo potporu pokretanju pilot-projekta za detaljniju analizu inicijative. Zbog toga je češko predsjedništvo u rujnu 2022. pozvalo te odbore da uspostave *ad hoc* zajedničku radnu skupinu EMCO-a i SPC-a i pokrenu pilot-projekt.

U veljači 2023. švedsko predsjedništvo pozvalo je EMCO i SPC da obavijeste Vijeće o stajalištu odborâ u pogledu ishoda pilot-projekta te da riješe ključna pitanja utvrđena u njihovu mišljenju iz lipnja 2022. To bi uključivalo sljedeća pitanja:

- odgovarajući naziv instrumenta,
- definicije relevantne terminologije,
- način funkcioniranja instrumenta,
- način integracije instrumenta u trenutno funkcioniranje europskog semestra i njegov utjecaj na njega, među ostalim na ulogu EPSCO-a,
- njegovu dodanu vrijednost u odnosu na postojeće instrumente i
- moguće posljedice za administrativno opterećenje država članica i odborâ.

¹ Dok. 9222/22.

Zbog mogućih poveznica s raspravama o široj budućnosti europskog semestra predsjedništvo je potaknulo EMCO i SPC da pozdrave doprinos ECOFIN-a.

Kao odgovor na poziv predsjedništva odbori su u *ključnim porukama EMCO-a i SPC-a*² iznijeli svoja stajališta o uvođenju okvira za socijalnu konvergenciju u europski semestar.

Nakon poziva švedskog predsjedništva da zatraži doprinos ECOFIN-a, 16. svibnja 2023. održan je dijalog između EMCO-a, SPC-a i Odbora za ekonomsku politiku (EPC). Stajališta EPC-a sažeta su u pismu EMCO-a i SPC-a predsjedništvu od 25. svibnja 2023., u kojem se, među ostalim, poziva na zajedničku raspravu na tehničkoj razini o predloženom okviru. Ministri i ministrice ECOFIN-a 16. svibnja obaviješteni su i o tekućem radu na okviru za socijalnu konvergenciju.

Švedsko predsjedništvo namjerava pojasniti razinu potpore za uvođenje okvira za socijalnu konvergenciju u proces europskog semestra raspravom o tom pitanju tijekom rasprave o politikama na sastanku EPSCO-a u lipnju.

Ministri i ministrice pozivaju se da daju svoja mišljenja u vezi sa sljedećim pitanjima:

- *Smatrate li da su u proljetnom paketu iz 2023. točno utvrđeni svi relevantni izazovi i prioriteti politika koji su u nadležnosti EPSCO-a i koji se čine potrebnima u trenutačnom socioekonomskom kontekstu?*
- *S obzirom na ispitivanje koje su proveli Odbor za zapošljavanje i Odbor za socijalnu zaštitu, biste li podržali jačanje praćenja uzlazne socijalne konvergencije u okviru europskog semestra integriranjem okvira za socijalnu konvergenciju kako je opisano u ključnim porukama?*
- *Biste li podržali ideju da Vijeće EPSCO svake godine odobrava zaključke Vijeća o socijalnoj konvergenciji u Uniji na temelju zaključaka i multilateralnih rasprava unutar novog okvira?*

² Dok. 9481/23.